Ч. 190. Чернівцї, четвер дня 29. серпня (10. вересня) 1896. Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ
щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.
Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)
Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

АВСТРИЙСКІ СПРАВИ.

Недавно тому відбувало ся у Львові католицке віче Галичан, а тепер відбувало ся в Сольногородї загальне австрийске католицке віче. Оно наробило богато шуму задля своїх рішень.

Віче рішило обставати за сьвітскою властию папи і за віроісповідною школою. Се зробило прикре вражінє на лїбералів і тому читаємо в головнім їх орґанї Neue fr. Presse нападисті статї против того віча. Здивувало також всїх виступленє сольногородского намістника ґр. Туна, котрий витаючи віче від уряду назвав его цїли „відповідними часу“ і бажав, „аби сповнили ся жаданя католицкого віча.“ Сей виступ уважає Neue fr. Presse невластивостию зі сторони цїсарского урядника австрийского. Очивидного відповідає католицка праса такими самими острими статями і бере в оборону ґр. Туна, замічаючи, що і мінїстер рільництва ґр. Ледебур повитав католицке віче незвичайно симпатично і виявив свою повну солїдарність з ним.

Окрім того займала ся австрийска праса в послїднім часї *гостиною царскої пари у Відни*. Ми про се свого часу писали в передовій статї зі становища руского народу і піднесли, що та гостина може для нас мати хиба остілько вартість, що причинить ся до скріпленя европейского мира. Що не лише ми о тім переконані і що є повна підстава до того, доказом сего нехай послужить інспірований лист з Петербурга до Politische Correspondenz, в котрім ось що каже ся: „В тутейших кругах рішаючих висказують повне вдоволенє з перебігу гостини царскої пари у Відни. Цар Николай II. і его мінїстер заграничних справ кн. Лобанов (котрий на повороті нагло помер) дізнали у Відни під кождим взглядом як найкориснїйшого вражіня. Безпосередним наслїдком тої гостини є значне скріпленє особистих відносин між царем Николаєм а цїсаром Франц Йосифом, окрім того дуже пожадане особисте зближенє і виміна взаїмних поглядів і інтенций між кн. Лобановом а австро-угорским мінїстром заграничних справ ґр. Голуховским, які можна осягнути тільо безпосередною, устною виміною гадок. Вже то саме є під взглядом полїтичним певною користию, котрої вартости не повинен нїхто маловажити. Під взглядом річевим можна з натяків висше названих кругів судити, що у всхідній справі наступила зі сторони обох мужів державних потїшаюча згода в засадничих точках і можна мати цїлком узасаднену надїю, що в найблизшій будуччинї будуть петербурский і віденьский кабінет згідно поступати у всїх можливих випадках і зворотах на Всходї. Можна отже на віденьску гостину — на се кладуть тут вагу — дивити ся як на випадок користний для европейского мира і твердити, що єї результат є остілько задоволяючим, оскілько ним може бути з'їзд монархів, котрого анї причиною анї цїлию не був нїякий конкретний випадок полїтичний.“

З внутрішних справ викликали загальний інтерес справа угоди з Угорщиною і відновленє привилею банкового для австро-угорского банку. В обох сих справах ми вже висказали свої гадки, а в сїй послїдній справі маємо ще подати голос Fremdenblatt-у, котрий замічає, що дїйсно австро-угорский банк в заміну за відписанє $15^1/_2$ мілїона зр. від 80-мілїонового державного довгу жадає дальше істнованє яко банкове товариство на випадок, коли би по упливі нової угоди не відновлено привилею видаваня банкнотів або коли би держава не зробила ужитку з права викупленя банкових акций по 760 зр. за одну штуку. Удїл держави в зисках банку має по відчисленю 4 процентів починати від акцийного капіталу, підвисшеного з 90 на 105 мілїонів зр. Окрім того має цїсар іменувати директора, обох віцедиректорів і їх заступників. Fremdenblatt висказує надїю, що на сих підставах буде угода заключе-

ШИНОЧОК.

I.

Вже то нема горівочки як у Юдки; — а який славний оселедець! От піду і не від'їш ся, сам лїзе у рот, і з шкірою та остями мандрує в живіт... та й горілонька неначе роса на ту спрагу, неначе вітрець холодний на жар сонїшний, тілько ковтнеш, а вже так любо, що хоче ся другої порциї, а зажиєш другу мірку, почуєш гей би суперечку у внутрі; так треба злагоди, посилай до них доброго товариша, третю порцию, а він як стій погодить та заведе такий лад, що вже там нї скучно, нї сварнї, а сама веселість, до котрої вже горнуть ся і самі плинуть безнастаннї мірки — гей, ти славна горівочко! на ваше куме здоровля!

Оттак промовляв важкий господар Випивайко, безпечний гість всїх ярмарків і торгів в містї. Ба, а приятель не аби який шиночку в Юдки, того-ж прозваний сват. Ніч була пізна, нерозумні люди давно за дня ще з торгу повтїкали, не закушавши охоти, поквапились домів до роботи, як би дім і робота не зачекали на їх, а оказия, звичайно оказия, не що днини, а от з-рідка лучаєсь, та нїколи така як на торзї, де і кум і сват і родич з десятого села навине ся, де побалакати хоть би до рана не скучилось би! Та що-ж дїяти, є всїлякі нерозумні люди!

Тільки розумних тих та охочих у Юдки не було на жаль богато, а всього шестеро люда з незабутого села Голодранцї... Оселедець славний, ще славнїйша горівочка веселили добрих людий, вели любу балачку, вкорочували темні години, і не навкучило ся нїкому, нї то Юдцї наливати горівку і ховати мізерні ґрейцари, нї то честним ґаздам ковтати порциї, та закусовати, та знова ковтати.

От й шаріє і язик не статкує. Як коняка зноровлена — ти вісьта, а вона гайта — і не рушись з місця, так і язик змучений ковтанем та балачкою, куда его не поверни, а він і кілком стає, зачіпить слово, а не скаже, і честні господарі договорювали вимахуючи то руками то головою, а иноді і не статкуючи ногами — і тільки дуже визначно поморгували клїпавками, неповоротливими, що на силу піднїмали, то бровами насупілими, що все заєдно понижували ся.

„Час до-до-ому“—хотів затягнути Випивайко, так не йшло; язик відмовив послуху, а горло так само. Він підніс палець в гору і нахилив голову ось-ось до такту, наставив цїле ухо в один бік, вслухуючись у свою пісьню, а пісьнї як не було так не було. На дармо порозтвирали товариші роти і нагнули голови до Випивайка, нїчого не розберуть. Тодї махнув сват Юдки рукою — а за ним і пять товаришів. Се мабуть був знак одної спільної їх думки, що охота скінчила ся і пора до дому. Юдка сам мимоволї помахував аж обома руками. Як гостинний повірник веселої забавки, нїби пращаючи гостий, немогучих і так більше нї ковтати нї платити, нї розрахуватись; чого-ж би єму на дармо страждати і час марновати? Він знає добре, що час то гроші, а новий день дасть нових гостий; чому би не переспатись та не услуговати, доки стане паном?.. Помахали господарі честні еще раз головами та й руками, прижмуруючи очи визначно до Юдки; се здає ся була ознака пращаня і пізнїйшого рахунку, бо проворний жид покивав головою — з усьміхкою пекельною — і випровадив своїх честних господарів з хати аж на дорогу та замкнув обережно двері.

На дворі вже сїріло і була тиха чудова пора досьвітна. Місто еще спало глубоко по працях торговиx, коли товариство стало шестернею на широкій дорозї. Дорога як дорога і широка і вигідна — але не всїм! По охотї добрій кожда дорога вузка, кожда кепска, куда повернеш ся, вже рів, вже і купка каміня або й ями на шляху. Не вже-ж то й ранїшний холодочок такий зрадливий для підхмилених ніг і важкої голови? а як би засьпівати? воно-б і в голові розвиднїлось і ноги ставали-б сильнїйше... бо чому-ж жовнїрам в походї грають? певно музика сама тручає ноги до рівного ходу... Таке на силу крутилось в голові Випивайка, він підносив руку то в гору то в долину, наче-б давав пробний такт, аж нараз его рука піднесена затримaлась з витягненим пальцем, а голова задерта отворила широкий рот — і почулись дивні звуки, неподібні на бесїду, а на сильний крик похожі. — „О-о-й-у-у-лу-у-зї..“ Всї товариші підтягнули „О-о-й“. Було се „о-о-й“ важке і голосне, бо побудилась птиця на гіляках, і пси зір-

на, тим більше, коли орґан австро-угорского банку Tresora висказує певну надію, що і решта спірних точок буде полагоджена.

Тим способом удало би ся мінїстрови Білиньскому і Люкачови видобути від великих фінансїстів для нашої держави без жадних страт около 20 мілїонів, а се здобуток не аби який.

В Чехах розгоріла ся на добре борба Чехів против Німцїв. Ми вже свого часу споминали, що чеські меньшости тепер мають з громадских кас діставати підпору для видержаня в борбі против німецких більшостий. Ческий видїл краєвий видав комунїкат, в котрім став по сторонї Чехів, а так само праска рада громадска. До того всего ще почали Німцї між собою завзяту борбу. Не лише нїмецкі національ, але навіть нїмецкі лїберали виступають против жидів. Тому орґани жидів накликують своїх одновірцїв, аби відтягнули ся при недалеких виборах і спокійно придивляли ся, як Чехи з Німцями чублять ся. Опісля, по битві, можна буде рішити ся жидам, по котрій сторонї стати, Чехів чи Німцїв.

В західних краях нашої держави відбувають ся по части вибори до краєвих соймів, по части они мають відбути ся в слїдуючих днях. Як можна було вже з самого початку передвидїти, вибори до соймів вийдуть в некористь лїбералів, тим більше, що навіть нїмецкі дїдичі прилучують ся до нїмецких народовцїв, взглядно клерикалів. Ми очивидно подамо нашим читателям вскорі короткий образець з виборчої борби і єї наслїдків в західних краях нашої держави.

Загранична полїтика.

Нїмеччина витала сими днями у себе в Вроцлаву царску пару. Цар був там на маневрах і мав дуже похвально висказати ся про нїмецке війско. В товаристві царя їхав Шишкин, перший помічник померлого кн. Лобанова. До Вроцлава приїхав також нїмецкий канцлер кн. Гогенльоге і певно не обійшло ся і підчас тої гостини російского царя без обговореня положеня на Всходї. Близших описів тої гостини ще не маємо в руках, але она певно була сердечна і тим важна для скріпленя добрих відносин між Нїмеччиною а Росиєю. З Нїмеччини відїхала царска пара до Данії на відвідини своїх близьких свояків, а потім загостить і до Парижа. — В Нїмеччинї запанував тепер антитурецкий рух. Навіть півурядова Hamburger Correspondenz прилучила ся до того руху і написала оногди ось які слова: „З огляду на неміч Туреччини, котра тепер ще збільшила ся, сама згода між державами не вистарчить до сповненя уложених условій; треба вишукати спосіб безпосередної інтервенциї, бо инакше годї сподївати ся мира.“ Ба тепер прийшли Німцї на гадку, що они прецїнь мають великі торговельні інтереси в Туреччинї та значні кольнїї в Сириї і Палистинї. Ось і скоро завязують ся комітети для збираня фондів Вірменам.

Італїя має клопоти в полудневій Америцї, а іменно в Бразилиї. Туди вивандрували і ще вивандровують богато Італїянцїв, так що в Бразилиї є цїлі кольонїї італїяньскі. Підчас розрухів в Бразилиї потерпіли між завандрованими народностями очивидно найбільше Італїянцї, тож італїяньске правительство домагає ся справедливо відшкодованя. Се викликало ще більший антаґонїзм зі сторони Бразилїйцїв і в перших днях сего місяця прийшло головно в містї Сантос до борби між Бразилїйцями а Італїянцями. На улицях не сьмів жаден Італїянець показати ся, бо сейчас кидала ся на него розярена товпа. З огляду на такий стан річий італїяньске правительство вислало вже пять воєнних кораблїв з амбасадором де Мартіно на чолї до Бразилиї. Він має зажадати грошевого відшкодованя для італїяньских кольонїстів в Бразилиї і також сатисфакциї за обиду Італиї. Трудність лежить в тім, що бразилїйске правительство не може оперти ся антаґонїзмови товпи.

Анґлїя мала трохи роботи в послїднім часї. В Занзібару в Африцї, що стоїть під протекторатом Анґлиї, вмер нагло султан Гамед Бін Туенї, а его вуйко Саїд Калї обняв самовільно керму держави. Анґлїя не згодила ся на его пановане і завізвали его, щоби уступив з занятого місця. Коли-ж він тому опер ся, бомбардував воєнний корабель палату Саїда Калї, котрий вкінци утїк до нїмецкого амбасадора. Сего кількаразового вже претендента на занзібарский трон підозрівають, що то він строїв свого братанка, аби вкінци таки дїпняти своєї цїли. Тепер ще готов він повандрувати на шибеницю, а его своях Бен Гамуд став під протекторатом Анґлиї султаном. Тим однак не задоволяє ся анґлїйска праса і она підносить, що тепер може би було на часї зробити з Занзібару просто анґлїйску кольонїю. Против того вже запротестувала нїмецка праса, котра замічає, що вплив Анґлиї на Занзібару і так вже такий великий, що нїчим не ріжнить ся той протекторат від анексиї.

Росия втратила в послїдних днях одного з найздібнїйших своїх мужів державних. На вороті з Відня помер російский мінїстер заграничних справ кн. Лобанов на серцевий удар. Сей сумний випадок зробив дуже прикре враженє в цїлій Европі, бо кн. Лобанов знаний був яко щирий прихильник мира і его головно повазї треба завдячити, що Росия в справі всхідній не не пішла шляхом, котрий міг допровадити до поважних заколотів. У Відни прийшло до повної згоди між покійним а нашим мінїстром заграничних справ ґр. Ґолуховским. Найважнїйшою справою тепер є питанє, хто буде его наслїдником. Певно, наслїдник кн. Лобанова буде іти тим самим шляхом, що его попередник, буде держати ся умов его і тому шукають між знатнїйшими мужами чоловіка, котрий би знаний був яко прихильник стремлїнь кн. Лобанова. Найбільше видів мають віденьский амбасадор ґр. Капнїст і льондоньский амбасадор Стель. Характеристичний є голос анґлїйскої часописи Daily Chronicle, котра уважає, що наслїдник кн. Лобанова буде прихильнїйший Анґлиї, як се був покійний. З сего видко, що Анґлїя чує ся дуже самотною через свою полїтику на Всходї і бажає — навіть щиро — якогось приятеля та надїє ся его найти в Росиї. Лише що мабуть і ся надїя заведе Анґлїю, котра з своєю всхідною полїтикою не має щастя.

Туреччина як все так ще і доси в клопотах. Кретеньске повстанє виказало цїлковиту неміч Туреччини, удержати в своїх краях порядок. Довгі переговори амбасадорів европейских держав та безнастанні упімленя, які они давали турецкому правительству, се чей же досить доказує неміч Туреччини. Вкінци по енерґічнім натиску зі сторони амбасадорів рішило ся турецке правительство завести на Кретї відповідні реформи, а іменно готов султан іменувати християнина ґубернатором на пять лїт за запорукою держав. Ґубернатор має право знести рішеня кретеньского сойму, котрі не сьміють противитись верховодству султана. Остров є що-до господарства цїлком независимий, платить річну данину і орґанїзує самостійно свою жандармерию і судівництво. Султан підписав вже дотичний декрет, а кретеньскі посли-християни заявили, що готові ті реформи приняти. В недїлю мав кретеньский сойм зійти ся, однак тепер турецке населенє на Кретї незадоволене з тих значних здобутків Кретенцїв і то тут то там нападає на них. Та тепер вже нема чого бояти ся сих малих розрухів, бо головна річ вже полагоджена. Амбасадори надїють ся, що кретеньский нарід буде задоволений з тих реформ, бо навіть грецка праса висказує ся про них дуже прихильно. Грецкий король вже виїхав до Копенгаґен, де стріне ся з російским царем і мабуть поговорить з ним в сїй справі.

Коли з одної сторони є надїя, що повстанє на Кретї скоро закінчить ся і настане спокій, так дуже пожаданий для тамошного населеня, з другої сторони розпочали ся наново розрухи в

вали ся з просоня і завили мелянхолїйно, і пробудилась полїция, дрімуча спершись на примурку... „О-о-й“ лунає заєдно... Нагло почув ся голос грубий „хто се?“ та товариство тягне „о-о-й“. Тільки один з них зирнувши в бік застогнав... Со-рр... Здаєть ся хотів сказати: сорока, бо на те почав гримотїти полїцай: „Сорока? сорока? дам я вам сороку — ану наперед до маґістрату! чекай, пошукаєш, по чому локоть кваші.“ Те кажучи почав свої арґументи підпирати штурханцями і дальше вести казанє: Дивіть но, на Голодранцїв тяжкі часи! Ви господарі? Драбуги, піяки, очайдухи; дома жінка і дїти голодні може вичікують на сіль — може еще не їли днесь — а ви пацєтники запоморочились, марнуєте останок працї а відтак нарікаєте на злі часи, що не годен жити. Та-ж не годні жити, видима річ, бо топите ся в бразї як свинї, котрих чорт навістив і потопив в морю; наперед, кажу, бо я вам на плечах кольбою запишу нинїшний день на памятку.“

І дивне диво! Шестерня ґаздів йшла послушна. Правда, запротестував Випивайко сердечно: „ко-онї!“ На те воркнув полїцай: „в арештї!“ і всї зникли на подвірю в маґістратї.

II.

Того-ж самого вечера в склепі снїдань у пана Хвалька дуже завізно мов у млинї, тяжко допроситись шклянки пива. Все, то сказавши на ухо, сметанка інтелїґенциї місточка. Чи-ж подивуєсь хто тому? та куди! У нас нема нї театру, нї опери, нї далеких спацерів з ріжними водами, а еще ріжнїйшими другими прибагами і приманами, не має нї славних артисток, щоби їх льорнетовати з льожі — нї романтичних подій — сама буденщина, тож цїлий шпорт і плебейство визначуєсь снїданками, підвечірками і нічними гулянками в склепах...

Тому у пана Хвалька мішане товариство, і військові і урядники і професори і духовні, кого хочеш, застанеш, бо кождий має там свою любку: той порцию ґіркої полинівки, для лїпшого травленя, той селедчика маринованого, той вудженого, той чудацьку рибку в бляшцї, звичайнїйші аманти усьміхають ся до своїх сардинок або мішанини, а всї залицяють ся безвстидно до пільзненського пива, що невисихаючим жерелом переливаєсь у шклянки, а відтак у висохлі горла мучеників маломійской буденщини. А пиво і напиток другий буває після пісень нїмецких аж потрійного пола, отже стоїть висше, чим сама природа, котра у творові своїм не спромоглась більше як на два поли: на мужеский і жіночий; тому і природа напитку має щось понад природу, бо змінює природу людий.

Чоловік — се живуче товариство, з первістним і незмінним осїдком в родинї, при жіночці любій, при дїточках-потїсї, при ладнаню справ у перше родинних, а відтак місцевих, краєвих і національних. Шкляночка перевертає все до гори дном: Чоловік — живуче товариство з незмінним осїдком у склепі, при любій шкляночцї, при потїсї, закусках, при забутю родинних злиднів, місцевих потреб, краєвої нужди і упадку національного!... Купчик звиваєсь, увиваєсь, услугує і промовляє, бо що-ж дїяти? Всюди тяжкі часи! На склепі часом за днину нема чистого доходу і корони, а тільки мінусів! Коли на кімнатцї снїдань і сотка приблудить, пропінация горою! Не дармо сказано: чому-ж не заробити, де йно можна, та-ж на тім почиває промисл. Пек му та цур! — скажете — а де шиночок? а де гостоньки? Покажу любоньки! Вже недалечко!

Ніч благодатні крила розпістерла над змученим трудами містом. У Хвалька спочивають, балакаючи, веселі панове; чим ніч глубша, тим свобіднїйше в кімнатї; слабші рицарі дезертерують по одному: одні боячись крихту відважнїйших любеньких жіночок, другі боять ся самостійних дїточок, а иньші шанують своїх ґаздинь та кухарок, або недовіряють і дверникови, от той трусливий нарід лякаєсь все духів і півночи і дає нурка в постїль безпечно. Лишаєсь звичайно цьвіт рицарства склепового; от і свобода справдїшна! „Панцю, конячку!“ — всї радо витають румяного коняку: ковть-ковть — пропав — як на грани капля води. Найбувалїйший рицар починає оповідати ріжні пригоди, мальо-

самім Царгороді. Ми лише в коротких телеґрамах донесли о страшній різні з дня 26-го серпня. Та вже з тих коротеньких вістий можна було заключати, що тоді проллято немало крови в Царгороді. Вірмени хочуть, як се підносить анґлійский амбасадор в Царгороді, через повтаряючі ся різні спонукати европейскі держави до інтервенциї в їх користь. Вірменьскі фанатики підбурюють нарід, а недобровільне уступлене вірменьского патріярха Ізмірліяна дало добру нагоду товпи довести до крайного роз'яреня. Ті фанатичні товпи спіткнули ся з такими самими турецкими фанатиками — і нещасте було готове. Вірмени стріляли з вікон оттоманьского банку з револьверів, по улицях різали ся Турки і Вірмени обопільно. Завзяте з обох сторін дуже велике і тут повинно турецке правительство з цілою енерґією старати ся о привернене ладу. А міжтим стояло турецке війско і поліция спокійно і приглядали ся різні, ба мають бути навіть докази, що двірскі урядники підбехтували турецких фанатиків до проливу крови. Тож певно, що не можна турецке правительство увільнити від всякої вини за ті різні. Коли-ж навіть доси все ще в ріжних дільницях Царгорода приходить до кровавої бійки між Турками а Вірменами, то нічого дивного, що в Німеччині говорять о якімсь окроєню, значить частковім розборі Туреччини. Характеристичним в сій справі є дипльоматичний комунікат в Pester Lloyd-і, з котрого виходить, що підчас гостини росийского царя у Відни говорено дійсно о евентуальнім окроєню Туреччини. Мабуть европейским дипльоматам вже надоїло все вмішувати ся в турецкі справи, о знов без їх інтервенциї там нїколи не наступив би лад. Будь що будь, довго не будуть европейскі держави все лише терпеливо приглядати ся розрухам в розпадаючій ся Туреччині, а візьмуть ся мабуть до ампутациї в інтересї европейского мира.

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 9-го вересня 1896.

Слідуюче число „Буковини“ вийде задля завтрішного православного сьвята Усїкновення ч. глави Івана Крестителя в пятницю вечером.

Іменоване. Ґімназияльний суплент у Львові Іван Плишевский іменований головним учителем мужеской семинариї в Ряшеві.

Окружними інспекторами в IX. клясї ранґи іменовані: Антін Левак з Жовкви для Бохнї, старший учитель в Рудках Іван Гофман для Жовкви, а старший учитель в Тухові Франц Ліпецкий для Лиманової.

Кваліфікацийні іспити для учителів народних шкіл розпічнуть ся перед іспитовою комісиєю в Тернополи дня 24-го с. м. Поданя треба вносити на руки дотичної окружної ради шкільної до дня 20-го с. м.

Велике нещасте грозило в недїлю зелїзничому поїздому з Перемишля до Львова. Межи Перемишлем а Медикою усунув ся вечером в наслїдок зливного дощу насип зелїзничий більше як на 20 метрів, так, що шини зависли у воздусї. Вечірний поїзд особовий пущено зі всею силою з Перемишля до Львова, бо о пригоді з насипом нїхто не знав анї в Медиці анї в Перемишли. Доперва над самою пропастию здержав поїзд будник зелїзничий. Поїзд завернув ся звідти до Перемишля і другими шинами приїхав до Львова.

В приступі божевільства розвалила собі Марія Коїтшимова у Львові череп сокирою. В тїй хвили запукала до дверий одна сусїдка. Самоубійниця отворила їй двері, сказала по нїмецки, що она божевільна і сама собі розвалила голову тай впала на землю без житя. Коїтшимова заткала вікна в комнаті подушками. Судово-лїкарска комісия орекла, що она допустила ся самоубійства в приступі божевільства.

Гарна господарка. Перед звичайним трибуналом карного суду у Львові відбула ся минувшої суботи карна розправа против урядника при львівскій філїї краківского товариства обезпечень Пнячека vel Калиновского. Карна розправа викрила неодну характеристичну для господарки в тім товаристві річ. Калиновский був через 20 літ урядником в тім товаристві, а від 1885 р. перебирав від сторін векслї замісць належитости асекурацийної. Коли партиї опісля викуповували ті векслї, передавали гроші Калиновскому. З тих гроший спроневірив Калиновский за шість літ 22.552 зр. 12 кр. Аби покривати свої спроневіреня, Калиновский виказував в списї векслів, які у него були в переховуваню, векслї вже викуплені за незреалїзовані. Нїхто не пересьвідчував ся о правдивости рахунків; сконтра в товаристві переводили нефахові люди, именно сїльскі дідичі. Тож через шість літ не викрито спроневіреня. Сего року в марти придїлено Калиновскому иньші функциї і він, видячи, що все викриє ся, признав ся секретареви Красуцкому до вини. Инакше — як виразив ся оборонець Калиновского при розправі — може би навіть не були викрили всіх тих спроневірень при тій беотійско-добродушній господарцї. Калиновского засуджено на рік тяжкої вязниці і на заплату краківскому товариству відшкодованя в сумі 22.518 зр. Калиновский зачав зараз кару відсиджувати.

З жартів застрілив. Дня 27-го серпня бавили ся дуже весело в хаті побережника ліса, належачого до села Радча, два парубчаки, любчики Ґандзї Н. Забава вже кінчила ся, а один з парубчаків, Ґнат, з жарту, аби трохи постращити Ґандзю, хопив дубельтівку і зачав мірити до неї. Дмитро, син побережника, видячи грозячу небезпечність своїй любці, зірвав ся з місця і став між Ґандзею а Ґнатом, заслоняючи Ґандзю своїми грудьми. Нараз роздав ся гук, а Дмитро, поцїлений в лїву сторону легких, упав трупом. Ґнат з переstраху утїк.

Фрітйоф Нанзен є тепер предметом безнастанних оваций в своїй вітчинї. Підчас побуту его і залоги „Фрама“ в Дронтгаймі було назначене проґрамою огляданє церкви катедральної і коронацийної, котрої реставрация поступає помалу вперед від ювилею тисячлїтя Норвеґії в роцї 1872. Коли Нанзен увійшов з жінкою до церкви, то щоби нагадати єму найприємнїйшу хвилю в его житю, заграли з хорів марш весїльний, скомпонований перед шести лїтами на честь подружя Нанзенів. — Проґрама торжества в Християнії на честь Нанзена обнимає між иньшим ґалеве представлене в театрі, на котрім буде і король Оскар. Нанзена і его товаришів повитає король разом з наслїдником престола так, як витав перед десяти лїтами в Штокгольмі Норденшільда і залогу корабля „Веґи“. — Нанзен привіз із Землї Франц Йосифа останок зупи, яку їв тогдї, коли стрітив ся з експедициєю Джексона. Тая зупа — варена на водї морскій з мяса молодої фоки і кукурудзяної муки — вже появила ся на списах страв по реставрациях. Нанзен і Йогансен в часї стрічи з Джексоном на Земли Франц Йосифа виглядали дуже комічно, бо від пятнайцяти місяців не голили ся і не стригли волося, то заросли їм величезні бороди, а волосе спадало на рамена. Джексон, зараз по привитаню, відфотоґрафував їх в такім видї. Взагалї Нанзен став ся тепер дуже популярною личностию в цїлій Норвеґії. Єго портрет видніє на хустках, на ґафтах, на сьвіжого крою краватках, званих „краватками бігуна північного“ — і т. д.

Посвоячені. Помершиий на весні президент анґлійскої академії в Льондонї Льорд Лейтон любив волочити ся по антикварях і шукати за старими образами. Одного разу стрітив у одного торговця старинностий добрий портрет, що представляв якогось рицаря з 16-го столїтя. Той образ сподобав ся льордови, але що цїна була за висока, то він его не купив. Кілька днів пізнїйше явив ся льорд Лейтон яко гість в сальонї одного з найзнаменитших анґлійских банкирів; втім побачив на стінї в сальонї той сам портрет, котрий єму так сподобав ся у торговця старинностий. „Як ви прийшли до того образа? Кілько заплатили за него?“ спитав льорд банкира. „До того образа? То портрет одного з моїх предків.“ „О!“ — крикнув Лейтон і отворив рамена, немов би хотїв обійміти банкира, „то ми посвоячені.“ „А то яким способом?“ „Цїлком просто“, відповів Лейтон, „бо перед кількома днями той рицар трохи що не став моїм предком.“

Телеґрами „Буковини“.

З дня 9-го вересня 1896 року.

Берлин. Орґан кн. Бісмарка Neueste Nachrichten доносить, що підчас гостини царя у Вроцлаву прийшло до новного порозуміня, так що всякі змаганя францускиx полїтиків не здадуть ся на нїчо.

Рим. Тут потверджають у віродостойних кругах, що при вінчаню престолонаслїдника буде его сьвідком нїмецкий цїсар, а сьвідком княгинї Олени росийский цар.

Царгород. Сюди приїхали богато Вірменів із заграницї. Їх сейчас арештовано.

Кольонїя. До Kölnische Ztg. доносять з Канеи, що Турки на Креті видали відозву, в котрій завзивають нарід до оборони острова против Кретенців.

вані масткими фарбами; товариство слухає, дає браво, кричить „форра“, декляматор кланяєсь, дякуючи, приходить кін пива пільзненьского — най жиє пропінация! Пиво шумить, шклянки переливають ся, напиток фалює у шклї та румяніє. Румянїють і личка рицарского товариства, дотеп і веселість піднїмають ся, зворушені як Буркот гірский, у хмарах диму з тютюну, при рожевім сьвітлї за курявою диму, лиця приберають щасливу повагу мітичних Богів і закуска стає нектаром, а амброзія пивом або на відворот! — Північ минає, пиво лїзе до голови, похиляє еї. Але наші рицарі і хеміки і фізики знають всему дати раду. „Панцю, горівочки домашної, народного коняку“; і перлами білими булькоче сивуха ковть-ковть в колесо; брр! от і рай — як накрила і пригасила заграничну силу — се раз досьвітний напиток; хвалять, попивають і починають ся промови. Слова йдуть вже спрово а, затинають ся, бесїдник робить довгі павзи, а щоби виповнити час, коли надуманє ся, то сильове здорово тричи, слухачі нетерпеливлять ся, хотять бути бесїдниками, зачинають всї говорити, не йде, виберають презеса. Той звонить у шклянку і кличе: успокійте ся! Зголошують ся до бесїди, роздає голос до промови; бесїдники по черзї виступають. Але язик чим раз більше стає, лїнує ся, приходить в поміч мімїка, від одного пальця до цїлої руки — от і нога ще помагає — а на конець і голова мусить додавати ритмічного такту. Материял невичерпаний, а бесїдникам гикаєсь, не втнуть більше! Встає сам голова товариства, промовляє: „Годї — і! — годї — і! ча-ас ча-ас до-о до-ому!“ Всї підхопляють ноту квартетом пропінацийного акорду. Хвалько кланяєсь товариству, що прямує вже на улицю. Дорога як дорога і широка і рівна; та над ранком — а радше сказавши — в ранцї-рано та по гулицї і для інтелїґенциї дорога заєдно і вузка і нерівна. Провідник рицарства підніс руку і палець в гору, дає знак до пісні, всї затягли на вовчу стихиру...

Поліцай поприміщувавши честних ґаздів з села Голоґранців на тихий сон у хурдизі, вертає з повагою йовіяльного урядника на свою стійку, єму на зустріч йдуть балянсуючи від Хвалька панове та укладають нову гармонїю пропінацийну. Поліцай прикладає два пальці до дашка і здоровить у позициї військовій: „Добридень панове!“ „Віват! Добридень!“ гукнули рицарі і потяглись вигукуючи. Поліцай стояв і довго спровожав панів і очами і думками і пробормотів під носом: „Чому то на панів нема маґістрату?!“

Грицько Василишин.

Льондон. Кретеньский сойм відрочено і рішено поки-що для запомог сїльскому населеню затягнути значну пожичку, а окрім того ще завести полїцию з 400 чужинцїв в трех найбільших містах.

Мадрит. В Манїллї відкрито великий заговір. Повстанє обмежає ся на провінцию Кавіт. Богато повстанцїв піддає ся іспаньским війскам.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова	1^{30}	$5^{\underline{10}}$		$6^{\underline{55}}$	$9^{\underline{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернівцїв, Станїславова	$9^{\underline{55}}$	.	.	$6^{\underline{13}}$	7^{28}	$2^{\underline{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$10^{\underline{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	$9^{\underline{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия	.	.	.	$12^{\underline{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Сколього і Стрия	.	.	.	$10^{\underline{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)	.	.	$8^{\underline{45}}$	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня		2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{40}}$	9^{55}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$10^{\underline{45}}$		
„ „ з Підзамча	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$11^{\underline{12}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$10^{\underline{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{22}}$	9^{35}	$7^{\underline{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{05}}$			
„ Сколього і Стрия	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада"** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Др. Василь Дутчак.**

З друкарнї „Рускої Ради" в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.